

АНВОРИ ДОНИШ

E-mail: anvor.donish@kgu.tj **Наширияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ***
www.kgu.tj **№2 (284) 5-уми феввали соли 2019, сешанбе (оғози нашр: соли 1994)**

ТАБРИКОТИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН, ПЕШВОИ МИЛЛАТ МУҲТАРАМ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН БА МУНОСИБАТИ ЧАШНИ САДА

Ҳамватанони азиз!

Ба шарофати истиқлолияти давлатии кишвари маҳбубамон суннату анъанаҳои бостонӣ, хунарҳои мардумӣ ва ҷашнҳои миллии халқи куҳанбунёдамон эҳе гардида, имрӯз дар ҳаёти мардуми мо ҷойгоҳи арзишманд пайдо кардаанд.

Сада ҳамчун яке аз ҷашнҳои бостонии миллати тоҷик аз ҷумлаи ҳамина оинҳои эҳе шудаи мо буда, дар ҳамаи манотиқи кишвар таҷлил карда мешавад.

Имрӯз, ки мо дар останаи ҷашни Сада қарор дорем, ҳамаи ҳамватанони азизро ба ифтихори ин ойини деринаи мардумамон самимона табрик меғӯям.

Ниёғони мо панҷоҳ шабу панҷоҳ рӯзро то ҷашни Наврӯз ҳисоб карда, Садаро таҷлил мекарданд. Яъне Сада ҷашни омодагӣ ба Наврӯз буда, ин ду ҷашни қадима бо ҳам таъам мебошанд. Мувофиқи сарчашмаҳои таърихӣ сабаби Сада номгузорӣ шудани ин ҷашн низ дар ҳамина аст.

Гузаштагони мо ҷашни Садаро ҳамчун падидаи кашфи оташ низ таҷлил мекардаанд. Яке аз сабабҳои ситоиши ин ҷашн дар осори шоирону адибони маъруфи мо низ аз ҳамина иборат мебошад. Зеро оташ

на танҳо гармӣ мебахшад, балки рамзи рӯшноӣ мебошад. Дар айёми Сада рӯзҳо торафт дароз ва шабҳо кӯтоҳ мешаванд.

Яъне аз ҳамина шабу рӯзҳо пирӯзии равшани бар торикӣ ва некиву нақӯкорӣ бар ҷаҳолату бадқирдорӣ оғоз мегардад, ки ин рамзҳо аз замони ҳеле қадим ҳамчун ҷузъи ҷаҳонбиниву ҷаҳоншиносии мардуми мо пазируфта шудаанд.

Сада, ки аслан ҷашни деҳқону кишоварзон мебошад, дар байни тоҷикон бо хусусиятҳои мардумиаш маҳбубияти хоса касб кардааст. Маҳз дар ҳамина айём марди деҳқон омодагиро ба фасли баҳор оғоз менамояд, аз пайи таъмиру тайёр намудани таҷҳизоти кишоварзӣ мешавад, нақшаи бунёди боғу тоқзор ва дигар корҳои баҳориро тарҳрезӣ мекунад. Дар рӯзҳои мусоиди омодагӣ ба ин ҷашн тоза кардани ҷӯю заҳбурҳо низ аз ҷумлаи корҳои зарурии кишоварзон мебошад.

Бовар дорам, ки кишоварзони асили мо дар баробари таҷлили ин ҷашн ба масъалаҳои сари вақт шурӯъ кардани корҳои саҳроӣ ва гузоштани заминаи мустақкам барои истеҳсоли маҳсулот таваҷҷуҳи қиддӣ зоҳир менамоянд.

Аслан, ҷашни Сада ҷанбаи табиӣ дошта, мобайни зимистон - вақте сардии ҳаво паст шуда, имкони бо замин сару кор гирифтани муҳайё мешавад, фаро мерасад. Мардуми кишоварз ҳангоми ба ҷо овардани суннатҳои ин ҷашн бо шодиву хушҳолӣ омадани баҳорро интизор мешаванд ва орзу менамоянд, ки аз баракати ҷашни Сада баҳори пурфайз насибашон гардад.

Ойину таомулҳои Сада одамонро ба амалҳои хубу писандида, аз қабилӣ ба ҳам сухани нек гуфтан, ҳамдигарро эҳтиром намудан, дар осоишу оромӣ умр ба сар бурдан, дар ҳама ҳолат шарикӣ ҳамдигар будан, кори хайр кардан, заминро дӯст доштан, табиатро ҳифз кардан ва дигар кирдорҳои нек даъват мекунад.

Яъне ҷавҳари Сада аз ҷанбаҳои инсонпарварона, дӯст доштани табиат ва расидан ба қадри обу замини диёр иборат мебошад.

Вобаста ба ин, ба олимону донишмандон зарур аст, ки паҳлуҳои норавшан ва аҳамияти ин ҷашнро омӯзанд, арзишҳои онро ба мардум, хусусан, ба наврасону ҷавонон ҳамчун мероси фарҳанги миллимон ва омилӣ худогоҳиву худшиносии наслҳо таблиғ намоянд.

Бахусус, дар шароити ҷаҳони бесуботу нооромӣ муосир ва равандҳои ҷаҳоншиавӣ, ки ба фарҳангу маънавиёти мо низ таъсири манфӣ расонида метавонад, омӯзиши суннату анъанаҳои миллиӣ ва истифодаи онҳо ба хоҳири ҳифзи ҳувияти миллиӣ ва манфиатҳои давлату миллат бисёр муҳим мебошад.

Ҳамчунин, зарур аст, ки суннатҳои ҷашни Сада барои тозаву озода нигоҳ доштани хонаву коҳона, обод кардани маҳалли зист, сарсабзу хуррам гардонидани гулгашту хиёбонҳо, бунёди боғу тоқзорҳо ва боз ҳам пешрафтаву зебо гардонидани Ватани азизамон васеъ истифода шаванд.

Бори дигар ҳамаи шумо - ҳамдиёрони азизро ба муносибати ҷашни бостонии тоҷикон - Сада самимона табрик гуфта, ба хонадони ҳар яки шумо саломативу хушбахтӣ, сулҳу субот ва файзу баракат орзу менамоям.

Ҷашни Сада муборак бошад, ҳамватанони азиз!

ҲАДАФҲОИ ОЛӢ ВА РОҲИ СОЗАНДА ДАР ПАЁМИ ПЕШВОИ МИЛЛАТ

ИНТИХОБИ ДОНИШҶОҲИ ДАВЛАТИИ КӢЛОБ - РАВЗАНАИ ФАРДОИ ДУРАХШОНИ ШУМО

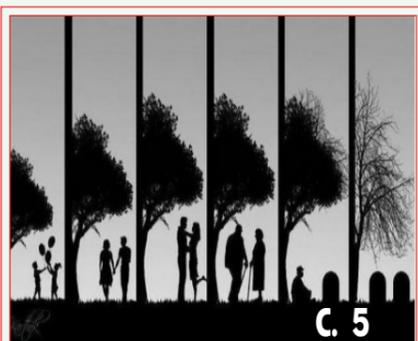
БАРНОМАИ "ТОҶИКИСТОН ВА ҶАҶОН" 7-СОЛА ШУД!

МИНБАРИ ДОНИШЧӢ

ҶАР ЯК ТОҶИКИСТОНӢ БА ҶИСОБИ МИЁНА БОЯД 170- 175 СОЛ УМР БИНАД...

НАҚШИ ҶОСТЕЛ ВА МЕҶМОНСАРОЙҶО ДАР РУШДИ ТУРИЗМ

"АЛЛА"-И МОДАРИ ТОҶИК ЧӢ МАЪНО ДОРАД?

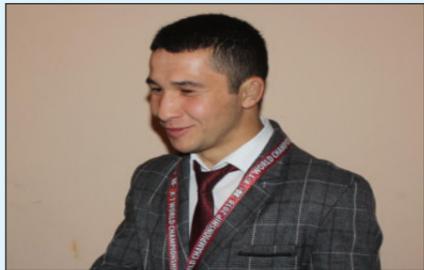
СОРБОН ҒОЛИБИ ОЗМУНИ "ДОНИШҶҶҮИ СОЛ-2018"

Рӯзи 21-уми декабри соли 2018 дар Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон озмуни "Донишҷӯи сол-2018" гузаронида шуд, ки дар он донишҷӯи факултаи филологияи хориҷии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ насиби ҷойи 3-юм гардид ва бо тӯҳфаву диплом сарфароз гардонид шуд.

ҶОИИ 2-ЮМ ДАР ҶОМИ ҶАҲОН

Моҳи декабри соли 2018 мусобиқаи Ҷоми ҷаҳон дар шаҳри Ригаи давлати Латвия миёни 150 давлати ҷаҳон баргузор гардид, ки дар он Холов Панҷшер, донишҷӯи факултаи тарбияи ҷисмонӣ ва омодагии дифои ҳарбӣ иштирок намуда, бо се рақибӣ худ, ки аз давлатҳои Россия, Молдова, Латвия буданд ғолиб гардида, бо рақибӣ таилашдиаш мағлуб гардид ва дар вазни 57 кило насиби ҷойи 2-юм шуд.

ҶАМЪБАСТИ ОЗМУНИ "ҶАВОНДУХТАРИ ХУНАРМАНДИ СОЛ-2018"

Моҳи декабри соли 2018 бо ташаббуси Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон озмуни ҷумҳуриявии "Ҷавондухтари ҳунарманди сол-2018" бахшида ба Соли рушди сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ миёни донишҷӯёни макотиби олии баргузор гардид, ки дар он донишҷӯи факултаи физика ва математика Бобоева Хатича иштирок намуда, бо сипоснома қадрдонӣ карда шуд.

СИПОСНОМА БАРОИ ТАРБИЯИ ХУБ

Ашӯрова Саодат, ҷонишини декани факултаи физика ва математика оид ба тарбия аз тарафи Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои гузоштани саҳми муносиб дар татбиқи босамари сиёсати давлатии ҷавонон, тарбия намудани ин қишри ояндасози ҷомеа дар рӯҳияи худши-

носию ҳудогоҳӣ ва меҳнатдӯстиву ватанпарастӣ ва ба ин васила фароҳам овардани шароити муносиб ҷиҳати таъмини иштироки фаъолонаи донишҷӯён дар озмуни ҷумҳуриявии "Ҷавондухтари ҳунарманди сол-2018" бахшида ба Соли рушди сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ сарфароз гардонид шуд.

3 ДОНИШҶҶҮ ДАР МУСОБИҚАИ ҶУМҲУРИЯВӢ ҒОЛИБ ШУДАНД!

Санаи 15-уми декабри соли 2018 бо ташаббуси Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шаҳри Душанбе мусобиқаи ҷумҳуриявӣ байни ҷавонон ва калонсолон бахшида ба рӯзи Парчами давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида шуд. Дар ин мусобиқа донишҷӯёни зерини Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи

Рӯдакӣ иштирок намуда сазовори ҷойҳои намоён гардиданд:

1. Шарифзода Фирӯз, дар вазни 61 кило, оид ба "гуштини тарзи озод", ҷойи 2-ум;
2. Ҳамидова Миҷгона, оид ба "шамшерборӣ", ҷойи 3-ум;
3. Алимов Абубакр, дар вазни 60 кило, оид ба "гуштини миллӣ", ҷойи 3-ум;

СЕРТИФИКАТ БАРОИ ИШТИРОК ДАР КОНФРОНСИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ

Аз 29-уми ноябр то 30-юми ноябри соли 2018 дар Донишкадаи давлатии забонҳои шаҳри Самарқанди Ҷумҳурии Ўзбекистон конфронси байналмилалӣ илмӣ-амалӣ дар мавзӯи "Омилҳои фаъолгардонии ширкати ҷавонон дар раванди рушди ҷомеаи шаҳрвандӣ" баргузор гардид. Дар конфронс олимону пажӯҳишгарони маъруф аз хориҷи кишвар низ ширкат ва суҳанронӣ намуданд.

Аз Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар ин конфронс 4 нафар омӯзгорон: муовини ректор оид ба илм ва инноватсия номзади илмҳои филологӣ, дотсент Шарофат Худойдодова дар мавзӯи "О

государственной программе поддержки молодежной политики в Таджикистане", номзади илмҳои педагогӣ Одинамо Шарипова дар мавзӯи "Нақши ҷавонон дар замони муосир", ассистенти кафедраи забонҳои хориҷӣ Нематуллои Н. дар мавзӯи "К вопросу об изменении сознания молодежи Таджикистана на современном этапе" ва саромӯзгори кафедраи забонҳои хориҷӣ Муҳаммад Саидзод дар мавзӯи "Рушди донишҳои сиёсии ҷавонон дар раванди ҷаҳонишавӣ" баромад намуданд.

Инчунин, дар охири конфронс ба Худойдодова Ш., Шарипова О., Муҳаммад С. ва Нематуллои Н. сертификат барои иштирок тақдим карда шуд.

СИПОСНОМА БАРОИ САҲМИ АРЗАНДА ДАР РУШДИ ФАРҲАНГ

Муассисаи давлатии "Филармонияи давлатии бачагонаи Тоҷикистон" ба унвони ректори Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ доктори илмҳои физика ва математика, профессор, узви вобастаи АИ ҶТ Абдулло Ҳабибулло сипоснома ирсол намудааст, ки мазмуни он чунин аст:

Муассисаи давлатии "Филармонияи давлатии бачагонаи Тоҷикистон" бо арзи эҳтиром ба Шумо барои ҳамкорӣ судманд ва саҳми арзанда гузоштан дар рушду нумуи фарҳанги миллӣ изҳори қадрдонӣ менамояд.

Тавре иттилоъ доред, бахшида ба эълон гардидани соли 2018 ҳамчун соли "Рушди сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ" бо ибтиқори Вазири фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Шамсиддин Орумбекзода, инчунин ташаббусу дастгирии Вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Нуриддин Саид бо мақсади амалӣ гардонидани сиёсати фарҳангии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои устодону донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, миёнаи касбӣ ва муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии шаҳри Душанбе ва дигар шаҳру ноҳияҳои мамлакат бо ҷалби санъаткорону ҳунармандони Муассисаи давлатии "Филармонияи давлатии бачагонаи Тоҷикистон"

барномаҳои концертӣ ва саҳнаҷаҳои ҳаҷвӣ тарбиявӣ доир гардиданд.

Бо ин мақсад, роҳбарияти Муассисаи давлатии "Филармонияи давлатии бачагонаи Тоҷикистон" бо арзи эҳтиром ба Шумо барои тавачҷӯӣ ҳамешагӣ ва мусоидат намудан дар ташкили чунин чорабиниҳои фарҳангӣ самимона изҳори сипос менамояд.

Итминони комил дорем, ки Шумо минбаъд низ дар рушду нумуи соҳаи фарҳанг, эҳёи анъанаҳои миллӣ ва ҳунарҳои мардумӣ саҳми арзандаи хешро мегузоред.

МАРОСИМИ ҶОИЗАСУПОРИИ СОҲАИ КОР БО ҶАВОНОН ВА ВАРЗИШ

Тибқи мактуби Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тахти №53/3-926 аз 26.12.2018 санаи 27.12.2018 соати 9:00 дар шаҳри Душанбе дар бинои "Душанбе - Плаза" маросими ҷоизасупории соҳаи кор бо ҷавонон ва варзиш дар соли 2018 бо иштироки варзишгарон, ғолибон ва иштирокиёни фаъол баргузор гардид.

Аз Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Неъматуллозода Айсиддин, донишҷӯи соли 3-

юми факултаи филологияи хориҷӣ, Муродов Муҳиддин, мутахассиси маркази рушди касбият ва инноватсия дар самти барномасозӣ ва Латипов Манучеҳр, донишҷӯи соли 2-юми факултаи физика ва математика дар самти адабиёт соҳиби ҷоизаи Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон гардида, Шарифов Бедил, донишҷӯи соли 3-юми факултаи молиявӣ иқтисодӣ соҳиби стипендияи кумита ғолиб гардида, соҳиби диплом ва тӯҳфаҳои пулию молӣ шуданд.

ИФТИХОРОНОМА БАРОИ ИШТИРОКИ ФАЪОЛОНА

Рӯзҳои 14-15-уми декабри соли 2018 дар Донишкадаи технологӣ ва менеҷменти инноватсионӣ дар шаҳри Кӯлоб конфронси ҷумҳуриявӣ илмӣ-назариявӣ тахти унвони "Захираҳои оби Ҷумҳурии Тоҷикистон асоси пешрафти соҳаи гидроэнергетика" бахшида ба 30-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Соли рушди сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ баргузор гардид, ки дар он донишҷӯи факултаи химия, биология ва география Мазарипова Меҳрангез бо маърузаи илмӣ баромад намуда, аз тарафи директори донишкада бо ифтихорнома мукофотонида шуд.

ЭЪТИБОР НАДОРАД

Дафтарчаи имтиҳоние, ки Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ соли 2016 ба донишҷӯи соли 4-уми факултаи омӯзгорӣ (шуъбаи ғоибона) Назриева Меҳробуна Маҷнуновна додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит дониста шавад.

"АЛЛА"-И МОДАРИ ТОҶИК ЧӢ МАЪНО ДОРАД?

Шажобз КАБИРОВ, доктори илмҳои
филологӣ, профессори Донишгоҳи
миллии Тоҷикистон

Чун тифл ба дунё меояд, ҳар як модар бо як олам орзуву умед ӯро ё дар сари гаҳвора, ё дар бағал ва ё дар алғунчак бо замзамаи "алла, аллаё" ором мекунад мехобонад.

Ин "алла"-и гуворову дилпазирӣ модари тоҷик, ки тифли гирёнро ором мекунад ӯро хоб мебарад, чӣ маънӣ ва сеҳре дорад? Барои посухи ин суол ба таърихи ниёгонамон назаре меафканем.

Дар аҳди бостон, дар давраи салтанати Ҳахоманишиён, ки хатташон меҳӣ буду забони эшонро форсии қадим ёд мекунанд, Худоро бо вожаи "баға" (баг) (ифодагари маъноҳои бахшанда, бахшандаи бахти нек, баъдан маъноҳои ҳоким, соҳиб, ҷаноб, амлордор ном мебаранд.

Дар ибтидо забони мазкур, ки бо 8 ҳолат (падеж) ва баъдтар бо 6 ҳолат мустаъмал буд, бештари вожаҳо бо садонокҳо хатм мешуданд ва садонокҳои охири вожаҳо анҷомаҳои падежӣ буданд. Вобаста ба мавқеият, яъне афтидани заодаи таърихӣ дар ҳичоҳо тадриҷан садонокҳои охири бештари вожаҳо ихтисор гардид, ки дар ин раванди таҳаввул ҳолатҳо (падежҳо) пайи ҳам аз байн рафтанд (алҳол калимаҳои забони муосири тоҷикӣ дар як ҳолат- падежи номинатив (именительный) боқӣ мондаанд) ва вожаи "баға" низ дар ҳамин замина шакли "баг" ва тадриҷан "баг" (дар забони русӣ - бог)-ро гирифт, ки баъдан он ба ҳукми вожаи матрук (архаистӣ) эътироф шуда, лекин дар таркиби чандин калима, аз ҷумла, дар вожаҳои Бағдод (тоҷикии Худодод, муродифи Богдани русӣ), Бағлон (ҷойгоҳ, макони Худо) ва боғбон то кунун ҳифз шудааст.

Дар омади гап, ҷойи зикр ва аз гумон дур нест, ки "баг" (Худо) бо таҳаввули "бог" дар вожаи "боғбон" боқӣ мондааст. Чун дар аҳди буддой ҳар як бутпараст (парастандаи буддо) буддои худро Худо (баг, бог) мепиндошт ва онро парастид мекард ва эшон бутҳоро дар як ҷо, дар як мавзӯ ва худуди муайян гирд овардаву онҳоро ҳифзу парастид мекарданд, ки ин манзараи бутҳои гирдоварда ба навниҳолони боғ шабоҳат доштанд ва ба асоси ҳамин шабеҳият таносуби маъноӣ ва кӯчиши маъно сурат гирифта, боғбон муродифи Худобон // Худо ниғаҳбон маънидод мегардад.

Дар тӯли таърих вожаи "баг"-и форсии қадим на танҳо дар забонҳои гурӯҳи эронӣ, ҳатто дар гурӯҳи забонҳои славянӣ, туркиву муғулӣ ва кавказӣ низ ба тағйи-

Ҳангоми замзама, ки ба шакли "алла, аллаё" сурат мегирад, "-ё" ("-о") алифи нидоест, ки бештар дар охири исмҳои хос (Худоё, Худовандо, Ҳофизо, Саъдиё ва ғ.) ва феълҳои омада, муроҷиат баҳри лутфу мадад, ниёиш ва дуои хайрро ифода менамояд.

роти таҳаввулоти гуногуни овозӣ чилванамоӣ карда, дар ташаккули номҳои ашхос то имрӯз нақши назаррас дорад. Дар мавриди таҳаввули вожаи "баг" ("бог") номшиноси нуктасанҷу пухтакор дотсент Мамлакат Аюбова таваққуф намуда, шаклҳои: баг, баг, бог, бег, бек, бик, бай, баа, ба, би, бий, бу, бў, пай ва ғайраро бо далелҳои муайян кардааст, ки аз ҷумлаи онҳо

шакли гӯшнавозу равонии "бай", ки аз вожаи "бог" маншаъ гирифтааст, дар забони русӣ ҳангоми тифлхобонӣ ба шакли "бай-бай" замзама мешавад.

Мутаассифона, мо мавод дар даст надорем, то собит бисозем, ки модари тоҷик то пазируфтани ислом бо қадом вожаву суруд тифли нозпарварашро навозиш мекарду мехобонид ва аз Яздони пок баҳри ҷигарбандаш чӣ навъ бо ниёишу дуо умри дарозу хушбахтиашро таманно мекард.

Замоне, ки дини ислом дар Эрон Хуросони бузург интишор ёфту реша давонд, дар қатори ҳазорҳо вожаҳои арабӣ муродифи Худо вожаи Аллоҳ (Оллоҳ) низ ба забони тоҷикӣ ворид шуд.

Чун табиатан забон, махсусан забони тоҷикӣ, равонӣ, гушнавозӣ ва суҳуллати (осонии) талаффузу мепарварад, дар ҳамин замина вожаи "Аллоҳ"-ро, ки маъмулан дар талаффузи тоҷикон ҳамсадои ҳалқии "ҳ" меафтад, пас, тадриҷан "Аллоҳ"-ро дар талаффуз ба шакли "алла" роиҷ намуда ва пазируфтанд, чаро ки ин шакл (алла), аз як тараф, боиси сарфаи неруи гуфтор гардида, аз ҷониби дигар, равониву мавзунӣ ва мусиқиро тавлиду таъмин менамояд.

Ҳангоми замзама, ки ба шакли "алла, аллаё" сурат мегирад, "-ё" ("-о") алифи нидоест, ки бештар дар охири исмҳои хос (Худоё, Худовандо, Ҳофизо, Саъдиё ва ғ.) ва феълҳои омада, муроҷиат баҳри лутфу мадад, ниёиш ва дуои хайрро ифода менамояд. Қобили тавачҷуҳ аст, ки ин суруди ав-

валини аҳли башар дар забонҳои эронӣ тақрибан мушобеҳи якдигаранд. Чунончи, дар байни эронӣ онро лолоӣ, дар забони дарӣ - лалаӣ, дар миёни пуштузабонон ба шакли лулуй, дар байни бадахшонӣ ба сурати лай-лай (суруди лайлаик) ва ғайра замзама мегардад.

Ҷойи таъкид аст, ки дар сари гаҳвораву алғунчак ва ё бағал модари тоҷик сурудҳои беҳта-

рину гӯшнавоз ва дилпазирро аз офаридаҳои мардумӣ ва ё аз осори аҳли адаб гулчин намуда, месарояд ва "алла, аллаё"-ро чун нақарот замзама менамояд. Аз ҷумла, шоира Меҳринисо дар сари гаҳвораи тифлаконаш бо сад орзуву умед садои дилашро бо чунин суруди "Алла" ифода намудааст:

**Нури ҷашми интизорам, аллаё,
Мурдаори навбахшорам, аллаё.
Эй таманноу тасаллоу дилам,
Эътибори рӯзгорам, аллаё.
Алла, алла, аллаё,
Алла, алла, аллаё.
Ҷони модар, ҷони ҷонам, аллаё,
Мӯнису рӯзу шабонам, аллаё.
Эй сарогози хушиҳоям, бихоб,
Ман туро танҳо намонам, аллаё.
Алла, алла, аллаё,
Алла, алла, аллаё.
Тутии ширинзабонам, аллаё,
Чилчароги хонадонам, аллаё.
Дарду доғатро набинад модарат,
Доруву дармони ҷонам, аллаё.
Алла, алла, аллаё,
Алла, алла, аллаё.
Ман, ки ҳоло шокири рӯи туям,
Содиқона дар тақопӯи туям.
Толеи некат бихоҳам аз Худо,
То ки ҳастам, ман дуоғӯи туям.
Алла, алла, аллаё,
Алла, алла, аллаё,
Ҷони модар, аллаё.**

Шояд андешаи инҷониб дар мавриди "алла" баҳсангез бошад, лекин, дар ҳар сурат, ҳақиқат зодаи баҳс аст, қазоват аз шумост.

Худовандо, бигзор, ки осмони Тоҷикистони азизи мо ҳамеша софу бегубор бошаду дар ҳар як хонадони тоҷикистонӣ ҷунбиши гаҳвора ва ҳар як модари тоҷик суруди "Алла, аллаё"-ро пайваста замзама на-мояд.

ДОНИШГОҶИ ДАВЛАТИИ КҮЛОБРО ИНТИХОБ НАМО!

Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ қабули докталабонро барои соли таҳсилоти 2019-2020 ба 9 факулта аз рӯи 45 равияҳои тахассусӣ эълон менамояд. Бо интихоби ихтисосҳои мавҷудии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Шумо метавонед соҳиби маълумоти олии дар равияҳои филология фарҳангӣ, рӯзноманигорӣ, омӯзгорӣ равоншиносӣ, таъриху ҳуқуқ, муносибатҳои байналмилалӣ, риёзию табиӣ, молиявӣ иқтисодӣ, варзишӣ ҳарбӣ, менеҷменту сайёҳат, китобхонашиносӣ таҳсилоти фарогир гардида, донишу маҳорат ва малакаҳои тахассусии ҳеҷро бо Стандартҳои байналмилалӣ таҳсилот мутотиқ созед.

Донишгоҳ дорои синфхона ва устохонаи муҷаҳҳаз бо технологияҳои замонавӣ, пайвасти ба интернетӣ балансурӯят, толорҳои маҷлишӣ ва варзишӣ барҳаво, маркази омӯзишӣ забонҳо, Парки технологӣ, қитъаҳои таҷрибаҳои истеҳсоли буда, ба муҳассилини мутахассисони соҳибтаҷриба, докторону профессорон ва номзадҳои илм таълим медиҳанд.

Ҳамчунин, дар курсҳои кӯтоҳмуддати тайёрии донишгоҳ докталабон аз рӯи кластерҳои тахассусии аз ҷониби Маркази Миллии Тестӣ пешниҳодшуда омода карда мешаванд.

ИХТИСОСҲО

№	Рамз	Номгӯй
1.	1020501	Математика
2.	131030302	Математикаи амалӣ
3.	102050401	Физика. Математика
4.	102050403	Физика. Таълими меҳнат
5.	1020505	Информатика
6.	1020602	Технология (аз рӯи самтҳо)
7.	102040601	Химия. Биология
8.	1020406	Химия. Экология
9.	1020404	Биология. Экология
10.	131010103	Биология (биотехнология)
11.	1020402	География
12.	13102010203	Географияи сайёҳӣ ва менеҷменти сайёҳат
13.	1890101	Сайёҳӣ ва меҳмондорӣ
14.	125010403	Андоз ва андозбанӣ
15.	125010803	Баҳисобгирии бухгалтерӣ, таҳлилва аудит дар муассисаҳои бучетӣ ва илмӣ
16.	126010101	Идораи мақомоти маҳалӣ
17.	1250103	Иқтисодиёти ҷаҳонӣ
18.	1250107	Иқтисодиёт ва идора дар корхона
19.	125010402	Кори бонкӣ
20.	1260203	Маркетинг
21.	126020206	Менеҷменти иҷтимоӣ (маориф)
22.	1250104	Молия ва қарз
23.	1020302	Забон ва адабиёти рус
24.	102030401	Забон ва адабиёти рус Забон ва адабиёти тоҷик
25.	1020301	Забон ва адабиёти тоҷик
26.	1230108	Рӯзноманигорӣ
27.	121050103	Забоншиносӣ ва технологияи нави иттилоотӣ
28.	1020306	Забони хоричӣ (англисӣ)
29.	102030601	Забони англисӣ Забони олмонӣ
30.	1020307	Забонҳои хоричӣ (забони англисӣ - хитой)
31.	1010201	Таҳсилоти ибтидоӣ
32.	1010202	Таҳсилоти ибтидоӣ. Ихтисоси иловагӣ
33.	101020203	Таҳсилоти ибтидоӣ. Санъати мусиқӣ
34.	1010102	Таҳсилоти томактабӣ. Ихтисоси иловагӣ
35.	1030403	Равоншиносии амалӣ
36.	1030301	Логопедия
37.	103030201	Дефектология
38.	1030304	Олигофренопедагогика
39.	1030302	Сурдопедагогика
40.	1230111	Китобхонашиносӣ ва китобшиносӣ (аз рӯи самтҳо)
41.	1020101	Таърих
42.	1020102	Таърих. Ихтисоси иловагӣ (ҳуқуқ)
43.	1230101	Муносибатҳои байналмилалӣ
44.	1030201	Тарбияи ҷисмонӣ
45.	1030202	Тарбияи ҷисмонӣ. Омодагии дифои ҳарбӣ

"КУЛЛИЁТ" ВА ЯК ШЕЪРИ ДОХИЛНАШУДАИ МИРЗО ТУРСУНЗОДА ДАР ОН

Ёррали СОДИКОВ, номзади илмҳои филологӣ, доцентии кафедраи адабиёти тоҷик ва журналистика

Ҳангоми варқгардони шумораҳои маҷаллаи "Пионер" (баъд "Машъал", ҳоло "Анбоз") дар рақами сеюми соли 1953 ба шеъри Мирзо Турсунзода дучор омадам, ки "Ба дӯсти хурдтарин" унвон дошт. Шеър аз 22 байт иборат буда, ба сабаби вафоти Иосиф Виссарионович Сталин (05.03.1953) эҷод шудааст. Азбаски аз соли 1956

сар карда бо пешниҳоди фаёлонаи Никита Сергеевич Хрушев, сарвари онвақтаи СССР масъалаи шахспарастии И.В. Сталин ба миён гузошта шуд, ин шеър такмил наёфт ва ба маҷмӯаҳои минбаъда ва "Куллиёт"-и дучилда ва сеҷилдаи шоир дохил нагардид. Ба назардошти ин ҷониб, кайҳо вақти он расидааст, ки чунин шеърҳои зиндонӣ ва ҳикояҳои адибони мо ба чоп расанд, зеро ин асарҳо низ маҳсули заҳматҳои ҳамешагии онҳо мебошад ва бешубҳа, аҳамияти таърихӣ ва бадеӣ доранд. Бигзор, қазоват дар ихтиёри адабиётшиносон ва хонандагон арҷманд бошад. Мо, барои он ки дӯстони ба ин масъала шавқманди худро саргардон накунем, он шеъри дар хазинаамон аз соли 1976 маҳфузро ба мутолиаи васеъ пешниҳод мекунем.

БА ДҶУСТИ ХУРДТАРИН

*Ҷонакам, соли гузашта, рӯзи май,
Чашни бемисли баҳорӣ доштӣ.
Пой дар Майдони Сурхи Москва
Ханда дар лаб, гул ба каф бигзоштӣ.*

*Дар дили хурдат ҷаҳон гунҷида буд,
Даккаҳо мезад сарат бар осмон.
Дар барат монанди туп афтода буд
Офтоби шуълаафшони ҷаҳон.*

*Лентаи кокулчаи заррини ту
Байрақи иди дасти бод буд.
Дар замин ҷаққон давиданҳои ту
Чун насими бомдод озод буд.*

*Хостӣ, ки дар чунин айёми ид
Дар сари фавҷи кабутарҳо шавӣ,
Бар сари минбар, ба назди пешво
Аз замин чун буйи гул боло шавӣ.*

*Дид Сталин, ки ту дар рӯбарӯ
Бо ду дасти гулдароз истодаӣ.
Ҳалқа сози дастро бар гарданаш,
Бо дили бесабри худ омодаӣ.*

*Боз шуд сӯйи ту оғӯши падар,
Тофт акси рӯят аз чашмони ӯ.
Чун саҳар аз қуллаи кӯҳ офтоб
Менамудӣ аз дилу аз ҷони ӯ.*

*Моҳро рафтанду омад моҳи март,
Дигар аз қалби падар н-омад садо.
Кӯҳи ғам бар души худ бардошта
Халқҳо карданд бо ӯ алвидо.*

*Дар сари тобути он рӯзи азо
Ман туро ин дафъа сархам дидаам.
Ҷисми хурдатро зи сар то нуги пой
Чун ниҳони тар зи шабнам дидаам.*

*Бо табассум пешво дигар накард
Дасти меҳрангезро сӯят дароз.
Дӯсти кӯчактарини хешро
Дар бағал нагрифт дигар пешвоз.*

*Ҷонакам, ширинакам, ғамгин машав!
Ту дар оғӯши Ватан осудаӣ.
Нури чашми партия ҳастию ту
Инчунин монӣ, чунон ки будаӣ.*

*Кори Ленин, кори Сталин - падар
Некбахту сарбаландат мекунад,
Дасти шафқат бар сарат бигзошта,
Халқ фардо арҷмандат мекунад.*

Шояд амри тасодуф набошад, ки чанде аз идҳои миллиамон маҳз ба моҳи ноябр рост омадаанд. Оғоз аз он, ки санаи 6-уми ноябр Конститутсияи Ҷумҳурии азизамонро қабул кардем ва ин санаи муборак хотироти моро беихтиёр ба дурии 24 сол қаблӣ ҷумҳурии соҳибистиқлоламон мебарад. Бале, ба санаи 6-уми ноябри соли 1994 - рӯзе, ки мо тариқи райъпурсии умумихалқӣ ҳам Конститутсияи давлати навини соҳибистиқлоламонро қабул кардем, ҳам Сарвари кунунии давлатамон - Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмонро ба ҳайси Президен-

Шахбоз МУРОДОВ,
ассистенти кафедраи фалсафа

БА МУҚАДДАСОТАМОН АРҶ МЕГУЗОРЕМ!

ти Ҷумҳурии Тоҷикистон интихоб кардем. Инчунин, Парчами миллии хешро дар ин моҳ қабул кардем. Акнун, бо гузашти 24 сол метавонем бо сари баланд бигӯем: "Аҷаб воқеоти фараҳбахше гаштанд бароямон он санаҳо!.." Оғози ҳама оғозҳои мо. Бо гузашти даҳсолаҳо мебинем, ки ба ин моҳи муборак ҳам идҳои "Рӯзи Президент" рост омад, ҳам санаи мубораки солгарди Иҷлосияи таърихӣ тақдирсози XVI-уми Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳам "Рӯзи Парчами миллии". Соли равон боз соли маҳсус гашт. Маҳз санаи 16-уми ноябр воқеаи таърихӣ рӯи кор омад, ки боиси хушнудии ҷамагон гашт. Чарҳаи аввали НОБ "Роғун" ба кор дароварда шуд. Албатта, бо моҳияти бузургии рӯйдод, қайди ин нукта арзандаи ҳамду санохони алоҳида ҳаст. Дар манзари гуфтаҳои боло танҳо ҳаминро таъкид карданам, ки ҷашнгирии Рӯзи Парчами миллиро метавон ҳамчун рӯйдоди қабул кард, ки ин ҳама идҳоро тавъами ядигар сохта ва ҳамин тавр ҳам ҳаст.

Бо ифодаи дигар, рамзӣ карда бигӯем, санаи 24-уми ноябр тамоми тоҷикистонӣ ба хотири ин ҳама комёбиҳоямон Парчами миллии Ватани азизро партавафшон хоҳанд кард.

Соле чанд қабл, вақте дар Донишгоҳи миллии таҳсил доштам, ҳамасола шоҳиди он мегардидам, ки пойтахти азизи кишварамон ҷи гуна сол аз сол хуштарҳо зебо мегардад ва ҳар як иду маърақаҳо дар сатҳи баланд, бо шукӯҳи шаҳомати хоса ҷашн гирифта мешуданд. Гуфтан мумкин, ки дар рӯзҳои ид пойтахт ба як гулистони зинда табдил меёфт. Кӯчаю хиёбонҳо, майдону гулгаштҳоро дар баробари гулҳои зинда боз ҷилои ҳазорон бай-

роқҳои кишвар оро медоданд, ки барои васфи ин зебӣ суханҳо камӣ мекарданд. Ҳазорон нафар ҷавонон байрақҳо дар даст бо ифтихор аз ватандорӣ хеш бо рӯҳи болидаю чеҳраи кушода аз майдони асосии пойтахт қадамзанон мегузаштанд, дар хиёбону гулгаштҳои дили Ватан гаштугузор мекарданд.

Тавре аз ҷашнгирии чанд идҳои миллиамон дар шаҳри бостони Кӯлоб шоҳид гаштам, дар манзари гуфтаҳои боло Кӯлоб низ истисно нест. Балки, бо вучуди хурдии нисбиаш, идҳои миллиамонро дар сатҳи баланд, бо ҳамон шукӯҳе, ки пойтахтро фарогир аст, ҷашн мегиранд.

Зимни қайд сохтани ин нуктаҳо беихтиёр суоли мантиқӣ он мегардад, ки "Ин ҳама бузургиҳои миллиамон сарчашма аз кай гирифта ва пайванд бо исми қадом шахсиятҳо оғоз ёфтаанд?"

"Боҳтар ҳамчун кишвари зебо бо дирафшҳои барафрохта" - қайд шудааст дар китоби муқаддаси Авесто аввалин маълумот оид ба парчамдории мо - тоҷикон. Аз ин бармеояд, ки давлати Боҳтар дорои Парчами худ буда, он мувофиқ ба Ойиннома, дар вақту ҷои муайян барафрохта мешудааст.

Ҳақими Тӯс Абулқосим Фирдавӣ доир ба парчамдории давлати Ковиён ва намуди зоҳирии он чунин байте доштааст:

**Фурӯ хишт 3-у сурху зарду бунафш,
Ҳама хондамаш ковиёни дирафш.**

Ин ду мисол шаҳодат аз таърихи қадима доштани аз бузургон асос гирифтани Парчами мост, ки на ҳама давлату халқиятҳои замони муосир чунин таъкидро карда метавонанд. Зимни таҳлилҳои мебинем, ки гузаштагон хушзаҷи мо парчамҳои хешро мувофиқи сохти сиёсии кишварашон зеб медоданд.

Беҳтар аст ба ҷои онки мудом ба фикр поён нигоҳдоштани дигарон бошем роҳе барои боло бурдани худ пайдо кунем.

АКСҶОИ ГҶЁ

Вақте ки ба кори баде даст мезанед,
Фикри оилаатонро кунед!

Прежде, чем начать говорить, проверь соединение...

